

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор,
директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

Література

1. Федулова І.В. Інноваційний розвиток підприємств хлібопекарної промисловості в сучасних умовах. Національний університет харчових технологій, м. Київ 2010. 12 ст. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/bitstream/123456789/10749/1/Innovative>.
2. Скопенко Н.С. Інноваційний розвиток хлібопекарської галузі України. Основні напрями, проблеми, ризики. Національний університет харчових технологій, м. Київ 2010. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/18779/1/15-66-71.pdf>.
3. Pro-Consulting. Аналітика ринків. Фінансовий консалтинг. 2004. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/contacts>.

СТАТИСТИЧНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД СТАНУ РИНКУ ПРАЦІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Коробкіна О.В.,

викладач-методист ВСП «Одеський технічний фаховий коледж
Одеської національної академії харчових технологій»

Патлаченко Л.А.,

начальник управління збирання даних вибіркового обстеження населення
Головного управління статистики в Одеській області

Копайгородська Т.Г.,

викладач-методист ВСП «Одеський технічний фаховий коледж
Одеської національної академії харчових технологій»

Вступ. Українські вчені останні роки підкреслюють процеси заглиблення соціальної кризи та неефективного використання робочої сили, зростання міграції та відсутності концепції подолання відтоку людських ресурсів за кордон. Потому аналіз стану ринку праці в Україні є актуальним та нагальним.

Матеріали і методи. У роботі задіяні матеріали українських вчених В. І. Кифяка та Н.В. Лесько щодо основної проблеми ринку праці - безробіття, яке має системний характер та комплексність наслідків якого потребують формування механізмів постійного моніторингу та коригування ситуації на ринку праці.[1] Результати статистичного обстеження робочої сили населення у віці 15 років і старше за 2019 та 2020 роки в Одеській області та статистичні дані офіційного вебсайту Державної служби статистики України покладені в основу аналітичного дослідження.

Основні визначення та поняття щодо статусу участі населення в складі робочої сили, розроблені на основі оновлених стандартів МОП, передбачених Резолюцією щодо статистики трудової діяльності, зайнятості та

недовикористання робочої сили, прийнятої на 19-й Міжнародній конференції статистиків праці (МКСП) у жовтні 2013 року. [2]

За результатами обстеження робочої сили все населення у віці 15 років і старше за статусом участі в складі робочої сили розподіляється на такі категорії:

- 1) зайняті;
- 2) безробітні;
- 3) особи, які не входять до складу робочої сили (включаючи тих, які відносяться до потенційної робочої сили). [3]

Зайняті та безробітні в сумі складають робочу силу. Усі три вищезазначені категорії є взаємовиключними та вичерпними. При опитуванні населення під час ОРС пріоритет надається категорії "зайняті" по відношенню до двох наступних категорій, а категорії "безробітні" – до осіб, які не входять до складу робочої сили. Тобто, спочатку визначається зайняте населення, потім – безробітне населення і на останньому етапі – особи, які не входять до складу робочої сили.

Результати. Аналіз динаміки рівня безробіття в Україні з 2000 по 2021 рр. вказує на тенденцію зниження на 2.5% (з 12.4 % у 2020 році до 9.9% у 2021 р). За період з 2005 по 2013 роки спостерігається відносна стабільність середнього показника безробіття на рівні 7.2%. І вже з 2014 року по 2020 рік середній рівень безробіття зріс та склав 9.5 %.[4].

За даними обстеження робочої сили Одеської області, кількість робочої сили віком 15 років і старше у 2020р. становила 1070,5 тис. осіб, з них у віці 15–70 років – 1067,1 тис. осіб, що на 1,6% більше, ніж у 2019р. [5]

У складі робочої сили, серед осіб віком 15 років і старше 92,9% належали до зайнятих осіб, а решта 7,1%, відповідно до методології Міжнародної організації праці, класифікувалися як безробітні. Варто зазначити, що більше половини робочої сили склали чоловіки та понад третину молодь у віці 15–34 роки. [5]

Щодо Одеської області, то рівень безробіття населення віком 15–70 років нижчий, ніж у цілому по Україні у 2020р (9,6%). Рівень безробіття населення (за методологією МОП) у віці 15 років і старше, як і серед осіб віком 15–70 років становив 7,1% робочої сили відповідного віку. [5] Слід зауважити, що рівень безробіття населення віком 15–70 років відрізняється у мешканців сільської та у міської місцевості (7,9% проти 6,8%).

Особливістю ринку праці Одеської області є затребуваність на ринку працівників з віковими перевагами 30-34 роки та віком 60-70 років. (Найвищий рівень безробіття населення (за методологією МОП) спостерігався серед осіб віком 15–24 років (17,4%), а найнижчий – у осіб віком 30–34 років (2,8%) та осіб віком 60–70 років (0,3%).[5])

За статистичними даними Головного управління статистики в Одеській області можна встановити, що молодь швидше знаходить роботу на протязі до 1 місяця, а період пошуку роботи від 9 до 12 місяців, навпаки, навпаки зменшився (на 2.4 в.п.) та є найбільш не сприятливий при пошуку роботи. Враховуючи останні події (санепідеміологічна ситуація, карантин, локдаун), є вірогідність переходу деяких категорій в роботу онлайн та спостерігається тенденція зменшення терміну пошуку роботи, особливо для молодих вікових категорій.

Середня тривалість безробіття в Одеській області (за методологією МОП) у порівнянні з 2019р. зросла на 3 місяці та становила 7 місяців.

Кількість осіб, які не входять до складу робочої сили, віком 15 років і старше у 2020р. становила 893,6 тис. осіб, з них у віці 15–70 років – 677,5 тис. осіб, що становить понад третину населення відповідного віку. Серед осіб віком 15–70 років кожен другий був пенсіонером, кожен четвертий – виконував домашні (сімейні) обов'язки, кожен п'ятий – учнем або студентом. [5]

До вищезазначеної категорії також належать особи, які шукають роботу, але не готові приступити до неї, а також ті, що не шукають роботу, але готові приступити до неї. Такі громадяни за умови сприятливої кон'юнктури могли б запропонувати свою робочу силу на ринку праці та відносяться до потенційної робочої сили. Так, у 2020р. кількість потенційної робочої сили серед осіб, які не входять до складу робочої сили віком 15–70 років, становила 0,7%. [5]

Висновки. Безробіття потребує аналізу стану та причин, пошуку важелів його регулювання на науковій основі та із застосуванням дієвого закордонного досвіду. Створення в Україні ринку праці, на якому б здійснювалося ефективне працевлаштування наявної робочої сили, дало б змогу вивести економіку нашої країни на новий рівень. Формування основних напрямів по подолання безробіття в Україні є першочерговим завданням для виходу з соціально економічної кризи. [1].

Література

1. В. І. Кифяк, Н. В. Лесько. Соціально-економічний аналіз безробіття в Україні. Економічна наука //Економіка та держава № 1/2019, С.100 - URL:www.economy.in.

2. Методологічні положення щодо класифікації та аналізу робочої сили й окремих форм трудової діяльності – URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2018/292/mp_rs_new.pdf

3.Офіційний вебсайт Головного управління статистики в Одеській області <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>

4.Рівень безробіття в Україні. Мінфін. - URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/unemploy/>

5. Статистичний збірник "Робоча сила Одеської області у 2020 році".
Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. - URL:
<http://www.ukrstat.gov.ua/>

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Ніколюк О.В., д.е.н., професор
Левчук Ю.С., старший викладач
Кирилова В.П., магістрант

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

На вершині піраміди цінностей України стоїть людина, її права і свободи. Взаємодія держави та громадян окреслена послугами, у яких громадянин виступає споживачем. Під цим кутом площиною для розвитку виступає якість надаваних послуг, їх корисність та швидкість отримання.

З метою отримання громадянином без ускладнень, швидко і в рамках одного візиту, адміністративної послуги розроблено модель єдиного офісу для громадян, так званого «one-stop-shop». Основною перевагою подібної форми взаємодії громадян з органами публічної влади є виключення потреби персонального звернення до великої кількості адміністративних органів. Центри з надання адміністративних послуг беруть на себе всі функції узгодження документів з іншими органами влади.

Рівність у можливостях отриманні послуг досягається територіальною доступністю, широкою географією та постійним розвитком даної сфери. Провідним напрямком діяльності Департаменту є активізація роботи у сфері надання електронних послуг. Дані заходи дозволять процесу надання адмінпослуг зайняти високий рівень ефективності та якості. Держслужбовці завдяки процесу цифровізації матимуть більше часу у розпорядженні для здійснення інших обов'язків, зокрема, вирішення складних, нестандартних або суперечливих питань. Водночас, буде досягнуто зменшення фінансових витрат на використання паперових ресурсів.

Технології швидко змінюються, навколо нас – ера споживача, все більш важливим стає питання раціонального використання активів, ефективного застосування нових ІКТ. Однак звичні методи підвищення продуктивності - раціоналізація і автоматизація процесів – не завжди можуть привести до серйозних поліпшень, які потрібні. Зокрема, серйозні інвестиції в інформаційні технології можуть принести результати, що розчаровують, багато в чому через те, що організації використовують технологію тільки для того, щоб механізувати старі робочі процеси. Вони залишають недоторканими наявні процедури і використовують комп'ютери з метою

- Грищенко А.В., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
**СТАТИСТИЧНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД СТАНУ РИНКУ ПРАЦІ
 ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ**
104. Коробкіна О.В., викладач-методист ВСП «Одеський технічний фаховий
 коледж ОНАХТ»; Патлаченко Л.А., начальник управління збирання даних 339
 вибіркових обстежень населення Головного управління статистики в Одеській
 області; Копайгородська Т.Г., викладач-методист ВСП «Одеський технічний
 фаховий коледж ОНАХТ». м. Одеса, Україна
**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ НАДАННЯ
 АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ**
105. Ніколюк О. В., д.е.н., професор; Левчук Ю.С., старший викладач; 342
 Кирилова В.П., магістр спец. «Публічне управління та адміністрування»,
 ОНАХТ, м. Одеса, Україна
СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ ІНКЛЮЗИВНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ В
106. АГРОПРОДОВОЛЬЧІЙ СФЕРІ 345
 Дідух С.М., д.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО САМОВРЯДУВАННЯ
107. ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД 347
 Ніколюк О. В., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса
**ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
 ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ**
108. Меліх О.О., д.е.н., професор; Шепелева О.В., аспірантка; Іванченков В.С., 350
 к.е.н., доцент; Меліх Т.Г., к.е.н., викладач, ОНАХТ, м. Одеса
**ОЦЕНКА ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ АКТИВНОСТИ МОЛОДЕЖИ:
 РЕГИОНАЛЬНЫЙ КОНТЕКСТ**
109. Andrei Tsimayeu, Uniwersytet Szczeciński, Poland; 352
 Vasili Kulakou, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Poland
**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО СИСТЕМИ
 УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**
110. Шмагіна В.В., к.е.н., доцент; Масленников О. Є., бакалавр; Гладуніна К. Ю., 355
 бакалавр. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса,
 Україна